

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
 Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
 1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A lovak megbecsüléséről.

Jelige: Ki a serény lovat sarkantyuzza, cigány kézre szánja.

Közmondás.

(Vége.)

A ló amely tanulékony, hamarosan felveszi a rossz szokásokat, megjavítani azonban már nehezen lehet és ezt is csak következetes befolyásolással, jóindulattal és sok béketűrőssel.

A lovat meg kell figyelni, ki kell ismerni, hogy bánásmódunkat annak egyéniségéhez alkalmazhassuk, hogy a jót, ami benne van, kifejleszthessük, ami pedig rossz, megjavíthassuk.

Elvéve fordulnak ugyan elő esetek, midőn a lovas, hogy a neki nem tetsző lovától szabaduljon, azt szándékosan teszi tönkre, a ló időelőtti elhasználása, vagy megromlása azonban legtöbbszörre más okokra vezethető vissza.

Miután a ló beszélni nem tud, a lovasnak enélkül is meg kell érteni, hogy a ló mit kíván, mi a szükséglete és mi a baja.

Aki ehhez nem ért, az kinozza az állatot és tönkre teszi azt.

A lótól sohasem követeljünk többet, mint amennyit elbir és hogy ezt megítélhessük, tisztában kell lennünk a ló teljesítő képességeivel.

Ok nélkül ne fárasszuk ki a lovat és ha a szükség úgy kívánja, hogy megerőltessük, lehetőleg könnyítsünk rajta azáltal, hogy gyakran átnyergeljük, leszállunk és mellette gyalogolunk, pihenőket tartunk és ellátásáról bőségesen gondoskodunk, hogy a megerőltetett szolgálatot kibirja.

A lovat használat közben sokszor kell megvizsgálnunk, nem-e történt baja, nem-e mutatkoznak betegség tünetei és nincs-e igazítani való a nyergelésen, kantárszáron.

Jól meg kell nézni a helyet, hova bekötünk, a jászolt, vályut, vödöröt, miből a ló eszik-iszik, az almot, mit alája terítünk és ezzel sok ragályozásnak vesszük elejét.

Igen sok sérülés a felügyelet és elővigyázat hiányából ered, azért vigyázzunk, ha utban vagyunk vagy a

lovat valahová bekötjük, legeltetjük stb. A lovat sohasem szabad magára, vagy felügyelet nélkül hagyni, annyival inkább, mert a köteles elővigyázat, felügyelet és ellenőrzés-elmulasztásából eredő sérülésekért a csendőr felelős.

Ha a lovak egészségére elkerülhetlenül szükséges mozgás a rendes szolgálattal nem volna összekötve, akkor a lovakat minden nap néhány órán át a szabad ég alatt meg kell jártatni. Ha a lovak hosszabb ideig pihentek, azokat meg kell lovagolni, ha pedig lovas nem állana rendelkezésre, futószáron kell megjáratni, illetve megfuttatni. Erre a lovászt is könnyen ki lehet tanítani.

Sok betegség el lesz kerülhető, ha a lótápra és az ivóvizre kellő gondot fordítunk. Ezért jól meg kell nézni, mit adunk a lónak enni és inni.

Egyes örsökön némelyik ló tulságosan kövér, el van hívva, mert nem igen lesz használva vagy tulbő adagokat kap. Az ily ló erősen izzad és a megerőltetett szolgálatot nem bírja, emellett betegségekre is jobban hajladozik.

Sok betegség a tulhideg víz élvezetétől származik. Nagyon ügyelnünk kell, hogy izzadt lónak vizet ne adjunk, a hideg vizet pedig használat előtt lehűtsük.

A katonaságnál mindenütt rendelkezésre állanak állatorvosok, gyógy-patkolókovácsok, kik a lovakat megvizsgálják, a beteg lovat szakszerűleg kezelés alá veszik és az annyira fontos vasalást elvégzik és mindezt ellenőrzik.

A csendőrség szétszórt elhelyezéseinek fogva az állategészségügyi szolgálatot a járási állatorvosok végzik, a vasalást pedig szerződött kovácsok.

Nem mindig áll állatorvos rendelkezésre, ha van is, nincsen mindig kéznél, ami sürgősség esetén nagy hátránnyal jár.

A csendőrségnél, hol a kincstári ló majdnem egészen a legénység gondjaira van bízva, ennek érteni kell a lóbetegségekhez, ismerni kell az okokat, melyekből betegségek származhatnak, hogy a lovak megbetegedésének eleje vétessék. Az előforduló kóreseteknél tudni kell a legsürgősebb segínyt nyújtani vagy az egyébként szükséges intézkedéseket megtenni, mert egyébként a

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsérelés. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

késedelem által a gyógyítás sokszor hosszadalmassá, nehézzé, sőt néha lehetetlenné válik.

A lovon észlelhető legcsekélyebb betegségi tünet se kerülje ki figyelmünket, mert különben kicsiből nagy baj származhatik.

A loápolókat ki kell oktatni, hogy a gondozásuk alatt álló lovak tulajdonságait, egészségi állapotát és szokásait kiismerje és szigorúan kötelességének tartsa, hogyha annál a legcsekélyebb betegség tüneteit észleli, azt azonnal jelentse.

Hogy ennek megfelelően, ismernie kell a különbséget a ló egészséges és beteg állapota közt.

A tüdő, a gyomor és a bőr közvetíti és tartja fenn az éltető szervek működését. Az egészséges lónál a légzés és emésztő szervek működése rendes, a szőr sima és fényes, a bőr tehát egészséges és a végtagok mozgása zavartalan, tiszta, általában látható az, hogy a ló jó erőben van és jól érzi magát.

Az egészséges tüdővel bíró ló légzése szabad, sem gyors, sem lassu, nagyobb erőltetés után nem lesz azonnal rövid; a pihent ló percenkint rendszeren 8—10-szer vesz lélegzetet, az orrczimpák, a bordák és a has feltűnő mozgása nélkül.

A rendes ütérverés percenkint 36—42 (a jól tápláltság, soványság, kor és faj stb. szerinti csekély eltéréssel). Az ütérverést a nagy ütéren figyeljük meg, azon a ponton, ahol az ütér az állcsont szélén keresztül vonul; a megfigyeléskor, míg az egyik kéz ujját gyengén az ütérre nyomjuk, a másik kézzel a ló fejét fogjuk, hogy azt nyugodtan tartsa.

A vizeles naponta 6—7-szer történik.

A ló bőre egészséges, ha izzadtsága nem tapadó vagy bűzös, a bőr nem kerges és melegsége a léghőmérséklethez viszonyítva nem igen nagy, sem csekély és ezen melegség az egész testen egyenlő, végre ha a szőr nem borzas és fénytelen.

A végtagok mozgása nem vontatott, sem fájdalmat nem okoz.

Az egészséges ló rendszeren vidám, legfeljebb az abrakolás után látszik lustának és álmosnak, a rendes munkára készséges, minden érdekli, ami a közelébe történik, minden tárgyat megnéz, amelyhez közel jut, azt megszagolja és ráfuj, a fájdalmat okozó behatásokra érzékeny.

A husa, illetve izomzata tömött és szilárd; a lábak tiszták, kinövések és hólyag nélkül; a felbőr feszes és ruganyos, kiütések, sebek és daganatoktól ment; a szőr a kefevonás irányában simul és feszes.

A beteg állapot tünetei általában a ló étvágyában, állása és tartásában, légzésében, vérkeringésében, a bőr, a szőr, az ürülék és a vizelet minőségében nyilvánulnak.

Az étvágytalanság rendszeren a beteg állapot első tünete. Ekkor a ló abrakját érintetlenül hagyja vagy abból csak keveset fogyaszt. Ezen jelenségnek azonban nem mindig feltétlen oka valamely gyomor- vagy bélbetegség, ép azért megfigyelendő, hogy a ló minő okból nem akar enni, nem ehetik vagy nem tud enni.

Az állatok enni és inni nem akarnak, mikor a tápot nem kedvelik, vagy attól undorodnak, hogyha a táp bűzös, füledt; a zabvályu bűdös vagy az emésztő szervek, mell vagy a fej szervei valóban betegek; nem ehetnek, ha a szájuk megsérült vagy nyelő szervük beteg, vagy szájukat nem bírják felnyitni; nem tudnak enni, midőn öntudatuk elvész, u. m. agylobkór, butacsirában vagy más tompultságban.

Lázás betegségben a lovat szomjuság gyötri, a rendszernél többet eszik.

Ha a ló istállóban, bár nem teljesen étvágytalan és mégis szokatlanul szomorú, a gondos ápolónál vagy lovasnál aggodalmat kelt.

A beteg ló szomorú, szőre fénytelen és borzas; járás közben a fejét lecsüggesztve, lomhán és vontatottan halad; tekintete bágyadt; a rászólásra csak kényszeredve, inkább szokásból, mint belső ösztönéből engedelmeskedik; az ütések és rovarcsipéseket közömbösen tűri; az istállóban néha igen gyakran, máskor csak ritkán, lefekszik, nyugtalan, gyorsan felugrik, megkísérli a vizeletet, de nem tud. általában egész tartása megváltozik.

A légzésben, vérkeringésben, a test hőmérsékletében az egészséges állapottól feltűnő eltérések vagy a test egyes pontján észlelhető feltűnő forróság, a szemek könnyezése, a száraz és forró nyelv, az orr és száj nyálkahártyáinak feltűnő pirossága, mint betegségek tüneteire figyelembe veendő.

Gyakran megtörténik, hogy a lovat betegnek tartják, anélkül, hogy az tényleg beteg is volna. Ez eset előfordul, ha a heveder a lovat tulságosan szorítja, ilyenkor a ló nem megy, néha a kólika tünetei mutatkoznak, erősen izzad és nyög, mihelyt azonban a hevedert megtágitják, rövid idő alatt ezen tünetek megszűnnek. Menés közben néha azért megy lassabban és bágyadtan a ló, mert a vizeles erőlteti, ilyenkor meg kell állani és nem szabad a lovat, míg nem vizelt, tovább hajtani.

A lovak betegségei és az első segély nyújtása a «Lóügyi szabály» II. rész II. szakaszában vannak tárgyalva.

Ezeket minden lovas embernek jól kell tudnia és tudni kell állatorvos nélkül is boldogulni, ha ilyen nem volna kéznél.

Mindenesetre sokat ér, ha szakértő áll rendelkezésünkre, ezért mihelyt erre alkalom van, az örsállomá-

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általánosan elismerve legjobban szállít **Magyarország legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára.** . . .
Árjegyzék minden hangszerről bérmentve küldetik.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalmot és rekonstruált tárogató egyedüli feltalálója. Alapított 1847-ben.

son vagy menet közben is, a lovakat állatorvos vagy gyógykovács által meg kell vizsgáltatni és a fősulyt a ragadós betegségek tüneteire, a gondozásra és a patkolás jókarban tartására fektetni.

Oly lovaknál, melyek keveset lesznek jártatva, az istállóban való hosszú állás alatt, kivált, ha magánosan vannak elhelyezve, az unalomtól rossz szokások fejlődnek ki. Ilyenek:

A *karórágás*, mely abból áll, hogy a ló metszőfogaival a jászol (zabosvályu) szélét megfogja és nyakizmait oly módon huzza össze, mintha valamit lenyel, emellett sajátságos gégehangot hallat. Némelyek metszőfogait csak a jászolhoz támasztják, mások fejüket magasra emelik, de emellett ugyanoly sajátságokat lehet náluk észlelni, mint az fent jeleztetett.

Ezen rossz szokást a lovak könnyen eltanulják egymástól.

A ló egészségére káros, mivel az ily lovak rosszul táplálkoznak és sok hajlamuk van bélgörcsre (kólikára).

A karórágás leszoktatására sok különféle kísérlet történt, de teljes siker csak ritkán éretett el.

Ily kísérletek: a jászolnak szalmával megtöltése, hogy a ló avval foglalkozzék; hatásosabb a szorosabbra csatolt nyakravaló (nyakszij) viselése, de ennek hátránya, hogy a lovat köhögésre és prüszkölésre erölteti; a többi közt legsikeresebb, ha a ló állásából a jászól és a szénarács eltávolíttatik, a ló pedig oly módon lesz kikötve, hogy ez őt a lefekvésben ne akadályozza, de azért a falat vagy más szilárd tárgyat szájával el ne érhesse.

A karórágó ló elől lekoptatott metszőfogairól felismerhető.

A *vakaródás és dörzsölés* ellenszere az oly módon való kikötés, hogy azon oldalával, melyet dörzsölni szokott, a falat el ne érhesse.

A *szilálás*-nál (szövés, hegedülés) a ló egyik vagy másik első lábára nehezdedve, testét folyt jobbra vagy balra himbálja, ringatja. Ezen szokás erősen megviseli az inakat.

A *nyelwkiöltés* betegség is lehet, a nyelvizmok petyhüdése.

A *rágcsálók*, mihelyt fából készült tárgyhoz kötik, azt rágcsálják. Ilyenkor a farácsok vaslemezzel borítandók.

A *fogfenők* metszőfogait a jászolhoz surolják, fogaik olyanok lesznek, mint a karórágóké. Ezen rossz szokást különösen a csiklandós lovak sajátítják el; tisztogatás alatt, miért is ilyeneket tisztogatáskor állásukban fejfelé kifelé kell fordítani.

Vannak még *fogcsikorgatók* és *fogcsattogatók*, a rossz szokásokhoz tartoznak még: a *tápiriység*, *korlátmászás* (tornázás), *térdfenés*, az első vagy hátsó lábának keresztbe fektetése stb.

A *harapás* és *rugás* is rossz szokás, melyet a lovak helytelen bánásmód folytán vesznek fel.

Igen fontos a lónál a nyergelés és a kantározás, mire nézve a «Különleges határozmányok» II. fejezete intézkedik, miért is itt csak az előforduló hibákat kívánjuk ismertetni.

A *nyergelésnél*:

A nyereg vagy tulságosan előre, vagy hátra van felcsatolva; első esetben a vállak, utóbbi esetben pedig az ágyék terhelhetik meg jobban, mindkét esetben helytelen heveder fekvés származik.

Ha a hevederek lazán vannak meghuzva, akkor a nyereg könnyen előre csuszik és könnyen lefordul, minek következtében a lovas a lóra való felülésnél egyensúlyát veszti; ha a hevederek nagyon hátra csatolva, akkor azok a belekre nyomást gyakorolnak, megnehezítik a légzést és csökkentik a ló kitartását. A legtöbb rossz szokás ezen hibából származik.

Ha a nyeregtakaró vagy pokrócz nincsen finoman egyengetve, akkor az a ló hátát könnyen felnyomja. A sügyszerszámnak sem szabad sem nagyon rövidnek, sem pedig tulságosan hosszúnak lenni, első esetben akadályozza a ló járását és előre huzza a hevedert és nyeret, utóbbi esetben pedig a heveder a tömlőig hátra csuszhatik. A sügyelősizj végének biztos rejtésére ügyelni kell.

A *kantározásnál*:

A feszítő- vagy csikózabla nagyon magasan, mélyen, vagy megfordítva van felcsatolva; az álladó láncz nagyon hosszú, rövid, kevéssé ki- vagy túlsavarva, vagy a csikózabla felett van alkalmazva.

Ha a homlokszizj tulságos hosszú, ebben az esetben a fejszizj az első nyakcsigolyára esik, ha pedig rövid, a poffaszizjak a szemekre huzatnak és ekkor a ló füleit is szorítja.

A torokszizj rövidsége a ló torkát szorítja és a légzést nehezíti.

A feszítő zabla és a csikófékszárak ne legyenek felcserélve.

Nagyon érzékeny száju lovaknál és olyanoknál, melyeknél az álladó lánczgodörben, az álladó láncz nyomást idéz elő, bőrbetétek alkalmazandók.

Oly lovaknál, melyek az alsó zablaszárt szájukba szokták fogni, egy vékony fogószizjat kell használni.

Szolgálatba való elindulás előtt a felnyergelt lovat meg kell vizsgálni. vajjon a kantározás helyes-e; a feszítő zabla nem-e esik keresztül, vagy nem feszül-e az álladó-láncz alatt; két ujj- és a torokszizj alatt egy ökölnyi hely van-e; a nyereg helyesen fekszik-e s az alsó beveder a könyöktől egy arasznyira jól van-e meghuzva; a sügyelő karika a mellüregbe egy ökölnyire és a hasló egy tenyérynire az alsó sügytől fekszik-e

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Zsótér-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.) ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi diszvarrógépek. — Világhírű tünékküli pathéfonok. — Világhírű tús gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

és a felső heveder nincs-e erősebben meghuzva az alsónál?

A feszítő-zablaszár és a csikó-zablaszár nincsenek-e elcseserelve vagy keresztbe csatolva?

A kengyelszíjak egyenlő hosszúak és nincsenek-e túl rövidre csatolva?

A ló lábai rendben vannak-e, a vasalás körül nincsenek-e hibák, a vasak jó állapotban vannak-e?

A *vasalás* a lónál fontos szerepet játszik, mert ezáltal jut a ló azon állapotba, hogy változó évszak és időjárás mellett, különféle talajviszonyok és használati mód közt is patáinak veszélyeztetése nélkül szolgálatképes legyen és az maradjon. Ezen cél pedig csak jó patkolás által érhető el.

A patkolásra vonatkozó határozványok a «Lóügyi szabályzat» II. rész II. fejezetében vannak ismertetve.

A lovasságnál a patkolást iskolázott és kitanított patkoló kovácsok végzik, kiknek munkáját ezenfelül az állatorvosok is ellenőrzik, ennél fogva ritkán fordul elő, hogy a patkolási műveletek hibásan teljesítenek.

A csendőrségnél ellenben a lovakat szerződött kovácsok patkolják, köztük bizony olyan is, ki nem nagyon érti a mesterségét. Így hát bizony megtörténik, hogy akárhány ló patája, amit kellő szakértés mellett meg lehetett volna javítani, annyira elromlik, hogy emiatt a ló is szolgálatképtelenné válik.

Ily körülmények közt nagyon kívánatos, hogy a lovas csendőr annyit értsen a patkoláshoz, hogy megítélni tudja, vajjon az szakszerűen és helyesen van-e végrehajtva; értenie kell a hibás paták kezelését, segídeni kell tudnia a vasalásnál, mert fiatal, patkoláshoz nem szokott vagy makranczos lovagnál könnyen esik baj.

Hogy a pata még szabályos alkata esetén is céljának megfelelhessen és benné hiba ne essék, azt ápolni is kell.

A *pata ápolása* alatt tehát azon kezelési módokat értjük, melyeknek alkalmazása által ezen testrész alakját, rugalmasságát és épségét fenntartjuk.

Ilyenek:

1. A *pata lágyan, rugalmasan tartása*, mely azáltal eszközöltetik, hogy a ló időnként és kedvező időjárás-kor vízbe állítatik vagy nedves talajon mozgattatik, vagy ha patái becsapatnak.

Az utóbbira nézve a «Lóügyi szabály» 55. §-a tartalmaz intézkedéseket.

2. A *pata tisztántartása* is egyike a gondozásra vonatkozó legfontosabb teendőknek.

A teljesített szolgálat után és egyáltalán akkor, mikor mikor a ló egész testének tisztítása eszközöltetik, a paták is mosás által gyökeresen megtisztítandók, a talp és nyirbarázdák s a patkoló alatti rész fakés segélyé-

vel letakarítandók s azután az egész pata, beleértve a talpat is, sótalán zsirral bekenendő.

A paták tisztogatása alkalmával kell meggyőződni arról is, hogy a ló nem-e vesztett el patkószeget vagy a patkó nem-e tört el?

3. A gondozáshoz tartozik végre a *pata okszerű megerősítése, meghántása*, mely a patkolás alkalmával végzetetik és fontos, mert anélkül a pata szabályos formája fenn nem tartható.

A ló különös diszére szolgáló sörény, üstök és fark növényét előnyösen elősegíti, ha azok tövét naponta megnedvesítik.

A fark megrövidítése a katona lónál megköveteltetik a szabályzatban, de azt tulásba vinni helytelen és kegyetlen szokás.

A szép fark emeli a ló szépségét.

Nem hiába tüzi azt diszül a lovas csákójára.

De nemcsak disze ez a lónak, hanem egyuttal fegyvere a legyek ellen, ha tehát nem elég hosszú a fark, a ló fejével kényszerül elüzni az alkalmatlankodó legyeket, miáltal nemcsak folyton izgatva lesz, hanem az abrakját is elhányja.

Értekezletünk célja az volt, hogy a lovat megszerrettessük és a lovasszellemet ébren tartsuk, melynek kiegészítő részül tekintjük a nemes paripa irányában alkalmazandó lehető legjobb bánásmódot.

Igyekezünk gyakorlati utmutatásokkal szolgálni oly anyagokra nézve, melyek nem foglaltatnak szabályokban.

Célunkat elértnek tartjuk, ha ezen szűk keretbe foglalt értekezletben elmondottak által a lovasok érdeklődését felkeltettük és hozzájárultunk, hogy lóállományunk megjavíttassék, mert hát közmondás szerint:

«Holnapra is kell ló.»

A vigyázatlanság áldozata.

A közbiztonsági közegeknek örökös harcra kell vértetve lenniök a társadalom söpredéke ellen, mert bár ezeket főszenvedélyük, a bűnözés mellett, kétségtelenül a gyávaság jellemzi leginkább, azért mégis égnék a vágtyól, hogy, amint csak tehetik, visszafizessék az ellenük eljáró közbiztonsági közegeknek mindazokat a kellemetlenségeket és vélt sérelmeket, melyekben följelentésük folytán részük volt,

Sok esetet ismerünk, midőn csendőr egyének a nemtelen bosszútól vezérelt orgyilkosok áldozatai lettek, de igen sok ama esetek száma is, amikor a támadások vagy nem voltak oly tragikus kimenetelűek, vagy pedig örök ellenségeink nem vetemedtek a végsőkre és megelégedtek apróbb kellemetlenkedésekkel is.

De nemcsak az orvtámadások ellen kell a csendőrnek védekezni, mert nem kevésbé veszélyesek és igen gyak-

Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY** a magyar kir. Zenekadémia házi hangszerkészítője ::
legújabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézfúvóhangszerek, czimbalmok. — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrök különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becsesrelése és javítása.

Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő.

Sarrafi tábornok szalonikái csapatai közt

ran tragikus kimenetelűek az ellenszegülésekkel kapcsolatos támadások is. Sok jobb sorsra érdemes bajtársunknak került már szolgálatképességébe, sőt életébe, hogy ily esetekben a kellő elővigyázat mellőzve, a támadás bekövetkezésekor már nem volt képes annak kellő kivédésére.

A legveszedelmesebb és legnehezebben előzhető meg mindazonáltal azon támadások, melyekben a pénzvagy adja a támadó kezébe a fegyvert. Ezek leggyakrabban a posta- vagy más, nagyobb pénzzállítványok fedezetére kirendelt csendőrök ellen történnek.

A csendőrnek kiváltképpen szolgálatban, de még szolgálaton kívül is, soha sem szabad szem elől téveszteni azt, hogy ő folyton-folyvást a legádázabb ellenségek közt mozog és már saját, jól felfogott érdekében is, szüntelenül saját biztonságának és testi épségének megóvására kell gondolnia — természetesen anélkül, hogy ezáltal a gyávaságig menne — soha sem tudhatja azt, mely pillanatban csap le reája ellenségének életére törő keze.

Ki ne emlékeznék a régebben szolgáló bajtársaink közül Hütter Ede csendőr esetére, kinek emlékét a bajtársi kegyelet szép sirkővel örököltette meg a kápolnásnyéki temetőben, aki gyanútlanul kísérte az általa elfogott orrvadászt, miközben ennek lesben álló társa kezétől esett el?

Csak a legutóbbi időkben történt szerencsétlen bajtársunknak, Dajka Lajos csendőrnek tragikus megöletése szökevény orosz hadifoglyok által.

És a petrovai őrsparancsnoknak, Zauberer Jeremiás őrmesternek egy postafedezet alkalmával történt kegyetlen lemészárlása sem történt oly régen, hogy arra még vissza ne emlékezhetnénk.

Csak egyes, a sok közül felületesen kiragadott esetek, mind megannyi intő példája minden egyes csendőrnek, hogy a dicstelen halál szakadatlanul leskelődik reá, hogy tehát örökké, még a leggyanútlanabb pillanatban sem szabad az óvatosságot, az elővigyázatosságot szem elől téveszteni.

Ha a fentebb felsorolt eseteket közelebbről nézzük, lehetetlen meg nem látnunk azt, hogy mindhárom esetben az illető csendőrök vigyázatlanságukkal nagyban hozzájárultak tragikus halálukhoz.

Ha Hütter csendőr szemesebben viselkedik és az elfogott orrvadász esetleges társa után kutat, tudva azt, hogy különösen azon a vidéken az orrvadászok ritkán szoktak egyedül működni, talán észre vehette volna a reá leselkedő gonosztevőt és annak támadását kivédhette volna.

Dajka csendőrnek a könnyelműségig, menő elővigyázatlansága egyenesen megdöbbsentő. Ő a kedvezőtlen lejtős terepen oly közel ment az elfogottnak nyilvánított és megbilincselendő szökevény orosz hadifoglyokhoz, hogy azok egyszerűen kiránthatták alóla lábait, aminek megtörténte után azután könnyű munka volt őt saját fegyverével meggyilkolni.

Nem kevesebb könnyelműség rejtett Zauberer őrmester eljárásában, aki a pénzell jól megrakott postaszánra vette fel gyilkosát és nemtörődömségét még azzal is tetézte, hogy ennek hátat fordítva, folytatta útját, miáltal úgyszólván felbátorította azt gyalázatos, de egyéb-

ként már jól előkészített tettének elkövetésére. — És daczára a kiadott számtalan oktatólagos s intő parancsnak és rendeletnek, az előjárók szakadatlan írásbeli és szóbeli jóakaratu oktatásainak és figyelmeztetéseinek, lépten-nyomon fordulnak elő esetek, amelyekben a csendőrök az óvatosság és elővigyázatosság legelemibb szabályairól is megfeledkezve, vakon rohannak vesztükbe.

De ha már a békés viszonyok között szükséges az óvatosság, mennyivel inkább kell most, a háború idején elővigyázatosnak és óvatosnak lennünk, amikor ellenségeink is megsokszorozódtak? Ennek daczára látjuk, hogy egyes bajtársaink nemcsak itthon, hanem még a megszállott területeken, tehát ellenséges érzületű lakosság között sem vigyáznak magukra még annyira sem, hogy legalább életüket ne áldozzák fel cleggé nem kárhoztható könnyelműségükkel.

Beszédes példája ennek az alább elmondott, csak a közelmúltban megtörtént eset.

Folyó évi május hó 1-én, a szerbiai bagrdani őrs parancsnoka, Swiecicki András őrmester, azon parancsot kapta a jagodini cs. és kir. csendőr járasparancsnokságtól, hogy a Lovci községben és környékén bujkáló három veszélyes rablót (Filipovic Illia, Ivanovic Stanic, a harmadik neve még ismeretlen) nyomozza ki és fogja el,

E parancs folytán Swiecicki őrmester akként intézkedett, hogy Harbulya Pál őrsvezető parancsnoksága alatt három pótcsendőrből álló járőr május 2-án d. u. 11 órakor Lovciban találkozék egy oda más útvonalon elindított és Tibil János, IV. számú csendőr kerületbeli csendőr cz. őrmester parancsnoksága alatt, két pótcsendőrből álló járőrrel. E két járőr azután Lovciban egyesülve, Tibil csendőr cz. őrmester parancsnoksága alatt nyomozzon tovább.

Minthogy az egyesült járőr nyomozása eredménytelen maradt, Swiecicki őrmester a Bagrdanban állomásozott 33/I. honvéd gyalog zászlóalj 1. századától igényelt 10 főnyi karhatalmat küldött Tibil csendőr cz. őrmester rendelkezésére.

Tibil csendőr cz. őrmester május hó 3-án délután 9 órakor az egész legénységet három járőrbe osztotta, és pedig:

1. járőr: Tibil csendőr cz. őrmester parancsnoksága alatt, Pálinkás Miklós és Müllner János pótcsendőrök, Vasoli Béla, Szabó János, Tarkanyik Tódor és Mitra Demeter karhatalmi katonák;

2. járőr: Váci Péter szakaszvezető pótcsendőr parancsnoksága alatt, Felegyi János, Argyilán Flórián, Lázár Károly és Bolohorecz Mihály karhatalmi katonák;

3. járőr: Harbulya Pál őrsvezető parancsnoksága alatt, Kukulya András, Tuskó Sándor pótcsendőrök, Darócz Imre és Poda György karhatalmi katonák.

Tibil csendőr cz. őrmester meghagyta Harbulya őrsvezetőnek, hogy Lovcitol 1 és egy negyed kilométernyi távolságra levő házhoz menjen, ott reggelig lesállást foglaljon el és Ivanovic Stanic rablót fogja el.

Váci Péter szakaszvezető azt a parancsot kapta, hogy Filipovic Jelena (Filipovic Illia nagyanyja) házat keresse fel és ott lesállást tartson.

Tibil csendőr cz. őrmester járőrrel d. e. 11 óráig a

HEGEDÜ

Csodásan szép hangu, vonóval, teljesen felszerelve 8 korona.

Ébenfa felszereléssel 12 és 18 kor. Mesterművek 20 és 40 korona. Egész finomak részletre is. Rosszakat művésziesen javít.

Arjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Mogyoróssy Gyula kfr. szab. hangszergyár

CZIMBALOM

szab. aczélszerkezettel, részletre is. Csodaerős, tiszta hangu **TAROGATO** ősrégi magyar hangszer, csodásan szép hangu, 5 billentyűvel 16 kor., 6 billentyűvel 21 kor., 8 billentyűvel 25 kor. Valódi rózsafából 70 K, 80 K és feljebb. Finomabbak részletre is kaphatók.

Budapest, Rákóczi-ut 71.

Fuvolák, csiterák stb. Húrok. Javítási műterem stb.

Drótakadályok Szaloniki vidékén.

községben portyázott, azután a Filipovic-féle ház mellett levő gyümölcsösbe ment, ahol a háztól mintegy 40 lépésnyi távolságra szintén lesállást foglalt.

Sem Tibil csendőr cz. őrmester, sem pedig Váczi szakaszvezető nem tudták, hogy egymással szemben fekszenek, annál kevésbé, mert akkor átláthatlan sötétség volt.

Tibil csendőr [cz. őrmester járőréhez tartozó Müllner pótcsendőrt köhögési inger lepte meg és köhögnie kellett. Ezt meghallotta Váczi szakaszvezető, kinek figyelmét ez annál is inkább felköltötte, mert röviddel azelőtt Felegyi János karhatalmi katonát a még mindig a községben vélt Tibil csendőr cz. őrmesterhez küldötte azzal a kérelemmel, hogy segítségére jöjjön.

Nyomban a köhögés után Váczi szakaszvezető ugyanazon irányból lépéseket hallott és azon hiszzenben, hogy a rablók vannak ott, kétszer szerb nyelven «Ki van ott?» szavakat kiáltotta, de választ nem kapott. A második felhívás után Tibil csendőr cz. őrmester járőre részéről egy lövés dördült el, mire Váczi szakaszvezető is megkezdte járőrével a tüzelést és 11 lövést adott le, míg Tibil csendőr cz. őrmester és járőre összesen hat lövést tett.

A tüzelés megszűnte után Váczi szakaszvezető a gyümölcsös kert kijáratához szaladt, hogy onnan senki se távozhassék, ekkor azonban már vele szembe jöttek Farhanyik Tódor és Mitre Demeter karhatalmi katonák, akik azután a tévedést felderítették és ekkor állapították meg, hogy Tibil csendőr cz. őrmester agyonlövetett és hogy a rablóknak nyoma sincs.

A foganatosított bizottsági megállapítások után Tibil csendőr cz. őrmester hullája Bagrdanba szállítottott, ahol május hó 5-én d. e. 10 órakor az ottani temetőben eltemettetett.

A vizsgálat adatai szerint, Tibil csendőr cz. őrmester saját megmondolatlanságának és vigyázatlanságának esett áldozatul. Neki tudnia kellett, hogy a Filipovic ház körül lesállásban van Váczi szakaszvezető járőre, mert hiszen azt maga rendelte oda, mégsem értesítette Váczi szakaszvezetőt sem annak eligazításakor, hogy oda fog érkezni, sem pedig megérkezésekor, hogy ott van.

*
Közreadtuk ezen sajnálatos eseményt, remélve, hogy bajtársaink azt olvasva, okulni fognak belőle.

KÉPEINKHEZ.

Az ántánt a Balkánon.

Bulgáriának a múlt év őszén történt az az elhatározása, hogy a középponti szövetségesek mellett beavatkozott a háboruba, teljesen megérlelte az ántántnak már előbből is tervezett azt a szándékát, hogy Görögországnak egy alkalmas részén hadsereget szállít partra a mindenfelől fenyegetett szerbek védelmére. Legalkalmasabbnak találták erre a célra Szaloniki környékét, mint ahonnan legrövidebb ut vezet Szerbiába s egyidejűleg arra is számítottak, hogy az alatt, míg a szerbeknek segítséget küldenek, Bulgária szintén közeli határát is veszélyeztethetik s így ezen az egy fronton két irányban is leköthetik a bolgár seregeket. Hogy ily körülmények között és az orosz Fekete-tengeri flotta eredményes támadására is számítva teljesen bizonyosra vette az ántánt, hogy Szerbia megvédése mellett hamarosan hemasirozhat a velünk akkor még területi

összeköttetésben nem lévő Bulgáriába, sőt talán Konstantinápolyba is, ez szinte önként értetődőnek látszott az ántánt hadvezetőségek előtt.

De mint minden eddigi tervük, kába remény maradt ez is. Görögországtól kikényszerítették ugyan Szaloniki és környéke megszállását, néhány hét alatt megrakták ezt az egész vidéket körülbelül 300,000 főnyi angol és francia katonasággal; majd később oda szállították a Dardanellák alól elűzött csapataikat is, de mint a rosszul számító játékos, mindig és mindenütt megkéstek egy huzással. Mire ők Szaloniki körül felkészültek, Bulgária megrakta katonaságával a bolgár-görög határt s egyidejűleg az osztrák-magyar és német seregek által is szorongatott szerbeket oldalba támadta Szerbia keleti határán és mire az ántánt seregek a szerbek segítségére jöhettek, Szerbia már nagy részben el volt foglalva és bolgár-német csapatokkal találták magokat szemben az ántánt segítőcsapatok.

Azóta a körülbelül 400,000 főre felemelt szaloniki-i ántánt hadsereg el sem hagyhatta a görög területet. Támadó kísérleteiket mindannyiszor visszaverte a törökök és németek részéről segített bolgár katonaság s így Sarrail angol tábornok csupán újabb tervek szövögetésével és a nagy tétlenségben *rendületlenül álló* csapatainak megszemlélésével töltheti idejét a drótakadályokkal minden irányban körül vett táborhelyeken. Bulgárta nem szándékozik görög területre; az ántánt seregek pedig legfeljebb apró-cseprő eredménytelen hátraharczokig juthattak. S nagy a valószínűség, hogy tovább nem is fognak jutni, hanem a képeinken illusztrált helyzetben fogják megérni a háború végét is az ókorbeli Nagy Sándor maczedóniai fejedelem nővérének: Thesszalonikének nevére elnevezett Szalonikiben és környékén.

HIREK.

Adományok. A Sebesta Ottokár őrnagy parancsnoksága alatt álló, a cs. és kir. 6. szállásmester osztály táborig csendőr osztagába beosztott legénység a háboruban elesettek árváinak és özvegyeinek segélyezésére gyűjtést indított, melynek eredményét, 1022 korona 32 fillért megküldte a m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatalának. Ezen valóban szép eredményt elért összeghez hozzájárultak: Küsmödi Péter csendőr cz. őrmester 30, Deubl Géza tizedes pótcsendőr, Gálffy Péter csendőr cz. őrmester, Hübel Mátyás őrmester, Martinecz István tizedes pótcsendőr 15—15, Bartha Ferenc csendőr cz. őrmester 12, Csegezi Kálmán és Csizsár Miklós őrmesterek, Czakel György népfelkelő, cz. szakaszvezető pótcsendőr, Domokos Mihály csendőr cz. őrmester, Fischer Bernát, Grau Mihály, Gál Mihály, Hirth Ádám népf. pótcsendőrök, Jobi Károly őrmester, Juhász Imre, Kispál László népf. tizedes, pótcsendőrök, Molnár János, Markaly Antal csendőr cz. őrmesterek, Mátyási János népf. tizedes pótcsendőr, D. Nagy János járásőrmester, Nyáguly Miklós őrsvezető cz. őrmester, Nagy János népf. pótcsendőr, Pásztor János őrmester, Szabó Mihály őrsvezető cz. őrmester, Szalai Márton csendőr cz. őrmester, Schön Mihály népf. tizedes pótcsendőr, Vida Pál csendőr cz. őrmester és Weisz György népf. pótcsendőr 10—10, Bocsa Károly és Kiss Nándor csendőr cz. őrmesterek 8—8, Almánszki Lajos csendőr cz. őrmester 6:32, Cziklédi Imre és Ernst Ferenc őrmesterek, Falk János népf. tizedes pótcsendőr, Halmágyi Tamás őrsvezető cz. őrmester, Koróján János őrmester, Molnár Izidor őrsvezető czimzetes őrmester, Neimer József

népf. cz. őrmester pótcsendőr, Pozsa István és Schwihla Pál népf. tizedes pótcsendőrök, Schappert Oszkár, Szabó Gergely és Tomos József csendőr cz. őrmesterek, Záhra János őrmester 6—6, Albu Peter őrsvezető cz. őrmester, Báthori János járásőrmester, Biró Antal csendőr cz. őrmester, Bell Mihály népf. pótcsendőr cz. szakaszvezető, Csiki Domokos és Csukovics János csendőr cz. őrmesterek, Csizsér Albert őrmester, Cser Mihály csendőr cz. őrmester, Csepregi Antal népf. pótcsendőr, Bodnár Ferenc népf. tizedes pótcsendőr, Danics István, Deméni László csendőr cz. őrmesterek, Grosz Lőrincz népf. őrmester pótcsendőr, Hegedüs Gábor, Gyüre Ferenc népf. tizedes pótcsendőrök, K. Horváth Tamás csendőr cz. őrmester, Haas Ferencz, Juhász István, Ivanics József, Joó János népf. tizedes pótcsendőrök, Kosinszky Kristóf őrmester, Karabin János csendőr cz. őrmester, Kovács Pál népf. tizedes pótcsendőr, Máté Lajos, Morbitzer Reinhold csendőr cz. őrmesterek, Müller Jakab népf. tizedes pótcsendőr, Majoros Ferencz népf. cz. szakaszvezető pótcsendőr, Novák Lajos, Nagy János csendőr cz. őrmesterek, Nagy Ferencz, Németh János, Renner Tamás népf. cz. tizedes pótcsendőrök, Surí József népf. pótcsendőr, Szabó Jeremiás őrmester, Turek Rudolf népf. őrmester pótcsendőr, Wannerl János osztrák csendőr alőrmester, Zinz Mihály népf. tizedes pótcsendőr, Zerbes György népf. őrmester pótcsendőr 5—5, Ádám Miklós járásőrmester, Bordás Béla őrmester, Borbély Károly csendőr cz. őrmester, Czap Sándor népf. pótcsendőr, Freund János őrmester, Gáspár József őrsvezető cz. őrmester, Gärtner Mihály őrmester, Husi Lajos őrsvezető cz. őrmester, Hahn Ottó őrmester, Helik Márton, Hirt Vendel, Hamperl János, Haas József népf. tizedes pótcsendőrök, Jakabfi Lajos csendőr cz. őrmester, Juhász János, Kautzki Lajos népf. tizedes pótcsendőrök, Kálmán Lajos népf. őrmester pótcsendőr, Lech Sándor szakaszvezető cz. őrmester, Lusztig Sándor csendőr cz. őrmester, Lebár Gyula népf. tizedes pótcsendőr, Majlinger Ferencz őrmester, Majzler Jakab, Müller Miklós népf. tizedes pótcsendőrök, Oltyán Ilés, Porubszki András csendőr cz. őrmesterek, Petró Flórián, Penz János, Rideg János népf. tizedes pótcsendőrök, Samu István népf. pótcsendőr, Szilvás János, Skrilcz István népf. cz. tizedes pótcsendőrök, Tóth Károly őrmester, Warzecha János, Weisz Náthán népf. tizedes pótcsendőrök, Zsurka Szabin csendőr cz. őrmester 4—4, Eszik Mihály őrmester, Franer Alfréd népf. szakaszvezető pótcsendőr, Hock József népf. tizedes pótcsendőr, Kovár Donát, Krakovitz József csendőr cz. őrmesterek, Lőrincz Árpád népf. tizedes pótcsendőr, Piorkovszky Kázmér őrmester 3—3, Partin Mihály őrmester 2-2, Albrecht Norbert, Auspitz N. tizedesek, Antal János csendőr cz. őrmester, Adorján József népf. tizedes pótcsendőr, Bruder József, Bursch István, Biró József őrmesterek, Baricz Károly, Börcsök Imre, Boldog József őrsvezető cz. őrmesterek, Braczkó János osztrák csendőr alőrmester, Benes Gyula, Barók Dániel csendőr cz. őrmesterek, Bognár Sándor, Baliga István, Bodor György, Brhel János népf. cz. tizedes pótcsendőrök, Czinege Lajos őrmester, Csorpita Mihály I. oszt. számvivő altiszt, Csuz József, Csillik József, Cseh Mátyás népf. tizedes pótcsendőrök, Daudó Lajos népf. őrsvezető pótcsendőr, Eisert Lipót osztrák alőrmester, Emrich János népf. cz. tizedes pótcsendőr, Farkas Péter, Friedländer Farkas őrmesterek, Fonyadt Lajos csendőr cz. őrmester, Falnicza Mihály népf. cz. szakaszvezető pótcsendőr, Fábrián Lajos, Feiermann Simon népf. cz. tizedes pótcsendőrök, Gagy Ferencz, Glasgall Henrik őrmesterek, Gali Imre, Gerzi István

népf. tizedes pótcsendőrök, Heilinger Antal népf. cz. szakaszvezető pótcsendőr, Horváth János VI. csendőr cz. őrmester, Hin András népf. cz. őrmester pótcsendőr, Herczeg József, Horváth Sándor népf. cz. tizedes pótcsendőrök, Jurás József őrsvezető cz. őrmester, Jech András népf. tizedes pótcsendőr, Junesch György csendőr cz. őrmester, Keller Nándor, Katz S. őrmesterek, Kecs-kés Ferencz, Kaposi Sándor őrsvezető cz. őrmesterek, Kuligowszky János, Kovács (Szék) József, Kulcsár Ferencz csendőr cz. őrmesterek, Kiss Károly népf. cz. őrmester pótcsendőr, Komlosán Miklós népf. szakaszvezető pótcsendőr, Kelemen József szakaszvezető, Kemény József, Kovács Pál, Klima József, Komonyi Dániel népf. cz. tizedes pótcsendőrök, Launhardt Lajos őrmester, Lusztig Nándor I. oszt. számvivő altiszt, Lipták Pál népf. cz. tizedes pótcsendőr, Lukács Pál népf. cz. szakaszvezető pótcsendőr, Lochián Pál szakaszvezető, Mergl József népf. cz. tizedes pótcsendőr, Moldován János, Molnár János csendőr cz. őrmesterek, Minár Péter népf. cz. őrmester pótcsendőr, Mike József, Miksán Sándor, Mátyás István szakaszvezetők, Mészáros Gyula, Müller Vilmos népf. cz. tizedes pótcsendőrök, Négyesi Lajos csendőr cz. őrmester, Nagy Lajos népf. cz. tizedes pótcsendőr, Nagy István népf. pótcsendőr, Ötvös Gábor, Probst Lajos, Popperl Ottomár őrmesterek, Petri Antal őrsvezető cz. őrmester, Pozsonyi János csendőr cz. őrmester, Petrik János népf. cz. őrmester pótcsendőr, Péter Pál, Petényi Bertalan, Paulovics János népf. cz. tizedes pótcsendőrök, Pajer Ferencz népf. pótcsendőr, Pintér Ferencz népf. őrsvezető pótcsendőr, Rosenzweig József népf. cz. tizedes pótcsendőr, Schön Henrik, Szred Miklós őrmesterek, Sperger Pál osztrák csendőr alőrmester, Seres Gergely őrmester, Szarka Ferencz, Szabó István, Szabó Imre, Szabó János I, csendőr czimzetes őrmesterek, Szóke Béla, Szabó Pál, Szkimina József népf. cz. tizedes pótcsendőrök, Szabó János, Szabó Károly, Szányi József népf. pótcsendőrök, Tegző Ferencz őrmester, Turcsányi János csendőr cz. őrmester, Tábi János népf. cz. tizedes pótcsendőr, Vojtek József, Vesztergom György népf. cz. őrmester pótcsendőrök, Vig István népf. pótcsendőr és Jobbágy Gusztáv népf. cz. tizedes pótcsendőr 2—2, Barics Tivadar népf. cz. tizedes pótcsendőr, György József, Gyermák György őrmesterek, Jelinek József tizedes, Jäger Lajos népf. szakaszvezető pótcsendőr, Kele János csendőr cz. őrmester, Misliwetz József, Máté Ferencz, Petz Ágoston népf. tizedes pótcsendőrök, Szilágyi József őrmester 1—1 koronával, Bandi Imre tizedes, Endre István, Molnár Imre, Polgár Sándor, Ugodi Károly 50—50 fillér, Zöld Sándor csendőr cz. őrmester 20 fillérrel, végül a szitási hadtápellomás parancsnokság tisztjei 10 korona 10 fillérrel.

Ugyanezen célra beérkezett hozzánk Nagy László honvéd őrnagy, a 31. pótzászlóalj parancsnokától, a szentendrei őrs utján 10 korona, továbbá Menyhárt József őrmestertől Nagylázló, a rokkant katonák részére 5 korona, Lázár Ferencz őrmestertől Nagyhalmaztól, a háboruban megvakult katonák javára 8 korona, Rökkert Sándor őrmestertől, az internátus javára, 10 korona, Bernert Lajos csendőrtől Vr. Banjáról, a Vörös Kereszt javára 5 korona 50 fillér és a holicsi őrs legénységétől és az ottani őrsparancsnok nejétől ugyane célra 22 k., mely adományokat rendeltetési helyeikre juttattuk.

Jegyzés a hadikölcsönre. Péter Lajos csendőr cz. őrmester, a magyarszentbenedeki őrsről, a IV-ik hadikölcsönre, a magyarszentbenedeki postaföld utján, 1000 koronát jegyzett.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Szállítási átalány. A szárnyparancsnokság döntését kell kikérniök.

B. J. népf. szkv. Szolgálati ügy.

Budavára. 1. Nézetünk szerint a nős őrsparancsnokot egy harmadrésze illeti meg. 2. Nincs. 3. Nem.

666. Jogosan kimaradhat.

112. és M. cs. cz. őrm. Szolgálati ügy, melyre a Szolg. Szabályzat I. rész 53. pontjában felvilágosítást talál.

Duna. 1. Az előző üzenet önnök is szól. 2. Nem.

Alföldi. Minden csendőr czimzetes őrmesterre egyformán érvényes.

B. őrmester. «2. pont. Nem népfölkelésre kötelezett orvosok, minden egyéb járandóság helyett, napi 20 K tiszteletdíjat kapnak. Állandó tartózkodási helyükön kívül igényük van az átvonuló szállásra a XI. rangosztályba tartozó havidijasokat megillető kiszabásban. 3. pont. Az alkalmazásban álló orvosnőknek 1915 augusztus 1-től kezdve napi 20 K tiszteletdíjra és a 2. pont alatti átvonuló szállásra van igényük. 5. pont. Ama állami tisztviselők részére, akik a rendes, az állam által fizetett foglalkozásuk mellett katonai szolgálatban tevékenykednek, esetenkénti felterjesztésre, a honvédelmi (hadügy) miniszter (hadtápfőparancsnokság) a szolgálatteljesítés napjaira meghatározott és utólag fizetendő jutalomdíjat fog a rangosztályuk számára megállapított nyugdíjak mérvéig engedélyezni.»

F. 1887. Kérje kihallgatáson.

M. O. népf. Ténylegesítésre nem számíthat s így kérdései tárgytalanok.

Vegyes. Szolgálati ügy, forduljon szakaszparancsnokához.

1096. Huszárezredes volt.

Sz. népf. tizedes és 112. Bizonytalan időre be van szüntetve.

Vitatkozók. A nyugdíjon felül lakbérnyugdíj is jár. Ha azonban a nyugdíj és a lakbérnyugdíj összege, a tényleges szolgálatban utoljára élvezett beszámítható javadalmazásnak és lakáspénznek (természetbeni elhelyezésnél az állomás után bér-szabásszerű lakbérváltság) együttes összegét meghaladná, úgy a lakbérnyugdíj fejében csak akkora összeg folyósítható, a mely a nyugdíjjal együttvéve az utoljára élvezett beszámítható javadalmazás és lakáspénz (lakbérváltság) összegét teszi ki.

Vezetnyelt csendőr. Nézetünk szerint igen.

B. F. szkv. 1915. évi márczius 31-en kelt 186030/4—1914. sz.

Kérdézősködő. Mint nős, a ténylegesítésre nem számíthat.

Piktor mester. 1. Nem tudunk róla. 2. Nem értjük.

Határszél. Amennyiben önökre is vonatkozik, úgy meg fogják kapni.

Öreg tart. szakaszvezető. A csapatok leszerelésével egyidejűleg.

Határszél. 1. Szolgálatban a kalap viselendő, feltéve, hogy a tábori sapka viselése külön elrendelve nincsen. 2. Igen. 3. Az első mód szerinti megoldás a helyes.

S. i. Express. 1. Esetleg igen. 2. A feladási hely illetékes kir. járásbírójánál. 3. Irásban, esetleg szóbeli panasz útján.

K. M. népf. Amennyiben a jogokat élvezzi, úgy a kötelezettségeket is teljesítenie kell.

M. cs. 1. A felvétel a háború alatt szünetel. 2. Igényjogosultság vagy próbaszolgálat. 3. Forduljon a legközelebbi magyar kir. államépítészeti hivatalhoz.

7777. 1. Olvassa el lapunk f. évi 11. számában «Erdélyi vitatkozók»-nak adott üzenetünket. 2. A nősülés nincs a szolgálati időhöz kötve.

Hegyaljai 105. 1912. évi LXIII. tez. II. fejezet.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy:

Báthory János, a 12. hadtesthez beosztott csendőr járásörmester, a német császár Ő Felsége által neki adományozott «német hadiérmet» elfogadhassa és viselhesse.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismeréséül:

Orosz László csendőr cz. őrmesternek, a IV.,

Fülöp István csendőr cz. őrmesternek, a II.,

Cseh József,

Dobay István és

Balácsi Lajos csendőr cz. őrmestereknek, a IV.,

Krakovics József csendőr cz. őrmestereknek, az V.,

Kocsis András és

Pálfi Sándor csendőr cz. őrmestereknek, a VIII.,

Szőcs Dénes őrmesternek, az I.,

Laczkó Péter,

Mészáros Gábor és

Kámondy Antal csendőr cz. őrmestereknek, a II.,

Szász Ferencz,

Klubert József,

Bilanovics Győző őrsvezető cz. őrmestereknek és

Schmidt Rikárd csendőr cz. őrmesternek, a IV.,

Vikolinszky Kálmán csendőr cz. őrmesternek az V.,

Silye József csendőr cz. őrmesternek, a VII.,

Herczeg János csendőr cz. őrmesternek a VIII. számú csendőrkerületben, továbbá:

a háboruban teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismeréséül:

Szentkereszt György járásörmesternek és

Szabó Sándor I. őrmesternek, a III. számú csendőrkerületben, azután:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismeréséül:

Zéhra János őrsvezető cz. őrmesternek, az I.,

Nyáguly Miklós őrsvezető cz. őrmesternek, a VII.,

Vén János őrsvezető cz. őrmesternek, a VIII.,

Bence Sándor csendőr cz. őrmesternek az I.,

Juhász István I. csendőr cz. őrmesternek, a II.,

Dénes János csendőr cz. őrmesternek, a III.,

Németh János csendőr cz. őrmesternek, a IV.,

Bocsa Károly csendőr cz. őrmesternek, az V.,

Barna Imre csendőr cz. őrmesternek, a VII.,

Pfeifer Fülöp őrsvezető cz. őrmesternek, a IV.,

Kucserka Pál őrsvezető cz. őrmesternek, az V.,

Fintics Sámuel őrsvezető cz. őrmesternek, a VI.,

Tóth Ferencz II. és

Horváth Péter csendőr cz. őrmestereknek, a II.,

Kertész István csendőr cz. őrmestereknek, a III.,

Hincz György csendőr cz. őrmesternek, a IV.,

Hantó József,

Biró Domokos,

Szentpéteri Vendel és

Fazekas János csendőr cz. őrmestereknek a VI.,

Czéh József csendőr cz. őrmesternek, a VII.,
Józsa Mihály és
Fülöp Gyula csendőr cz. őrmestereknek, a VIII.
számu csendőrkerületben;
az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:
Orbán Sándor csendőrnek, a IV. számu csendőrkerü-
letben.

Dicsérő elismerésben részesítették:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálataik elis-
meréseül:

Rozsnyai Béla, egy katonai parancsnokságnál beosz-
tott, a nagyváradi csendőriskola állományába tartozó
csendőrőrnagy és

Dolák Márton ugyanazon iskola állományába tartozó
járásőrmester.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre fel-
hatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elis-
meréseül:

az 1. osztályu ezüst vitézségi érem:

Érdi László és
Deák József II. csendőr cz. őrmestereknek, az V.
számu csendőrkerületben;

a 2. osztályu ezüst vitézségi érem:

Fontányi István csendőrnek a VI.,
Berend Lajos és
Miesmer József csendőröknek, a II.,
Szántó Antal csendőr cz. őrmesternek, a VII.,
Nagy János II. csendőr cz. őrmesternek, a IV. és
Mojzes Imre csendőr cz. őrmesternek az V. számu
csendőrkerületben;

a bronz vitézségi érem:

Fóris András csendőr cz. őrmesternek, a IV. és
Hock Imre csendőr cz. őrmesternek, az V. számu
csendőrkerületben.

Áthelyezett:

a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg:

1916. évi augusztus hó 1-ével:

Biczó György hadnagy-számvivő, a II. számu csendőr-
kerület törzsétől, ugyanazon csendőrkerület pótszárnyához.

Kineveztetett:

a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg:

csendőr járásőrmesterré:

1916. évi május hó 1-ével:

Tormási Sándor őrmester, a II.,
Mircse Lázár őrmester, a VII.,
Lahó István őrmester, a VIII. számu csendőrkerület
állományában;

1916. évi június hó 1-ével:

Jurpa Mátyás őrmester, a II.,
Bajáki Lajos
Bretán László,
Sohajda Sándor,
Imre József,
Kozma Sándor,
Göllner Károly,
Nagy Ambrus,
Sulán Géza őrmesterek, a IV. és
Nagy Péter őrmester, a VI. számu csendőrkerület
állományában;

1916. évi július hó 1-ével:

Szabó Gábor I. őrmester, a III.,
Csonka András őrmester, a IV.,
Tokai János őrmester, a VI. és
Székely László őrmester, a VII. számu csendőrkerü-
let állományában.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetett:

1916. évi augusztus hó 1-ével:

Németh Dávid, VI. számu csendőrkerületbeli járásör-
mester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rok-
kant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».
Választott lakhely: Bares (Somogy megye).

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. IV. számu csendőrkerületi parancsnokság
által:

Erdei József őrsvezető cz. őrmester, Kincsessy Bog-
dán máramarosszigeti és Schwartz Márton nagymuzsalyi
lakosok kárára történt lopási esetek tetteseinek és or-
gazdának, 183 órán át tartó farszto és észszerű nyomo-
zással történt kiderítéseért;

Bartók Gyula csendőr cz. őrmester, ezen esetről járőr-
vezetőjének hathatós támogatásáért.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök
törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek
létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás
ellenében.

Külföldi pénznemek vé-
tele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és
készpenzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly
takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő
lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti
kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takaré-
betét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási
időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk.
(A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki inté-
zetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezeség mellett vagy jel-
zálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett.

Utalványok, intézvények és cheques beszedését elvállaljuk
igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Előléptettek:*örmesterré:*

1916. évi július hó 1-ével:

Szőke János, VII. számú csendőrkerületbeli örsvezető cz. őrmester:

örsvezető cz. őrmesterré:

1916. évi június hó 20-ával:

Zsigmond Sándor, III. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester;

1916. évi június hó 1-ével:

Miklósi György, III. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester:

1916. évi július hó 1-ével:

Garab Imre, V. számú továbbá Mátyás György, Donáth Mihály, Éberhardt Károly, Veres Ádám, Kolbász György, Szatmári Dániel, Mihály Sándor, Györke Lajos, Keller József, Varga István II., Kató Gyula, Marti Ignác, Varga István III., Csergő József, Koncsag Kálmán és Albert Antal, VII. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmesterek;

csendőr cz. őrmesterré:

1916. évi április hó 1-ével:

Siró Rezső, Farkas János II., Hörömpöli István, Gábor Tivadar, Geleszka Pál, Bóbis János, Markos György, Polkoráb József, Bezák József I., Mikulás János, Németh József II., Szabó Lajos I., Moldován András, Jánoska József II., Kakas Sándor II., Belovics József, Tekercsó István, Váradi Mihály, Timkó József, Petényi József, Gyarmati János, Dancsó István, Kolarovics Vilmos, Németh Imre, Csékfalvay Lipót, Lavrinecz János, Jankó József, Puskás Kálmán, Skula Mihály, Berki Lajos, Schwarzenberger Rezső, Schály János és Vanek Ferencz V. számú, valamint Mónus Mihály, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

1916. évi július hó 1-ével:

Nagy István III., Szabó József IV., Ábrán Károly, Mester János, Zsigmond György, Bosnyák Lázár, Gupesi Lajos, Csép Sándor, Sipos J. István, Suttag Mihály, Pataricza Ferencz, Rétyi Mihály, Biró János, Takács András I. csendőrök, a második kerület, azután

Birostyuk János és Surján István csendőrök a IV., Nógli Lajos csendőr a IV., Balogh Albert II., Krizbai András, Szalai Péter, Ábrahám István, Ábrahám Mihály, Biró Mihály Gergely, Bartha József I., Boda Gyula, Bege Imre, Bálint Dénes, Bedő Dániel, Deák Mihály, Dezső János, Dénes István, Demeter Márton,

Demse Simon, Eröss Ferencz II., Éltes Dénes, Gergely Lajos, Gyergyai Ignác, Handra Árpád, Imreh Gergely, Jakab Sándor, Kovács Péter, Koszta József, Kiss Albert I., Kilyén László, Kovács Balázs I., Keresztes Lajos Mózes, Mayer János I., Pál Imre I., Pfloch János, Róka Antal, Ravasz István, Simon József, Szabó Tamás, Szöcs Ferencz I., Szolga Lajos, Szirmai Arnold, Szitás András, Szigeti István Géza, Toldi János, Takács Árpád, Veres József II., Kovács György I., Dániel Pál, Darkó Áron, Gödri József, Ádám András, Komanics Szilárd, Buzás Imre, Miklós Ferencz, Bányai Ferencz, Bartók Lázár, Gáspár József, Cure Péter, Kopasz Antal, Vas József, Opris József, Borboly István, Betegh László, Tóth Ferencz II., Benkő István, Eröss Ferencz, Mátyás András, Balázs Sándor, Becze András, Lukács János I., Fekete Mihály, Benes Ágoston, Fodor Boér István, Hadnagy József I., Boga Lázár, Nagy Sámuel, Császárs Balázs, Veres Gyula, Balogh Albert I., Menyhárt Sándor, Kupán Miklós, Hatvani Gábor, Fazekas Mihály, Suba József, Deák Sándor, Donáth György, Tóth Lázár, Bakó Sámuel, Gecző Kálmán, Nika Sándor, Csedő Péter, Góga György, László Ignác, Deák András, Fábrián Sándor, Joó Ferencz, Szabó Albert, Kellán K. András, Izsák Mózes, Bajkó Antal, Gondos Gyárfás, Kuti István, Magyarai Fülöp, Elekes János, Kádár Lajos, Szabó Dávid, Kiss Albert II., Bende Lőrincz, Konráth Lajos, Gál Antal, Zsunkuj István, Vankó Mihály, Fejér András,

(Folyt köv.)

SZÁNTÓ JÓZSEF

géparuháza 18 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tünélküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára

Fiókok: Budapest, VI., Gyár-utca 26. Nagyvárad, Rulikovszky-út 22.**Fontos értesítés!**

A háboru okozta személyzethiány miatt csak **szegedi főzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményeket, azért a megrendeléseket, pénzküldeményeket és levelezéseket **Szeged, Kárász-utca 9.** címre kérjük.

Az új Honv. Min. rendelettel rendszeresített tábori

csendőrségi sapkákés **acélzöld hajtóka posztó** már kapható. ::